

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenie: 1676/09
Zo dňa: 03.07.2017
Číslo:

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 8
Počet príloh: 0

PROTOKOL o výsledku kontroly Elektronické trhovisko vo verejnej správe

obec Ruská Bystrá

august 2017

Obsah

Zoznam použitých skratiek.....	3
<u>Zhrnutie.....</u>	<u>4</u>
1. <u>Finančné predpoklady na uskutočnenie zákazky.....</u>	<u>5</u>
2. <u>Verejné obstarávanie.....</u>	<u>6</u>
3. <u>Systemový pohľad.....</u>	<u>7</u>
4. <u>Kontrolný systém.....</u>	<u>7</u>

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Uplné znenie
EKS	Elektronický kontrakčný systém
obec alebo kontrolovaný subjekt	obec Ruská Bystrá
OZ	Obecné zastupiteľstvo obce Ruská Bystrá
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
predmetná zákazka alebo zákazka c. Z201630376	zákazka z EKS č. Z201630376 „Vybudovanie protipovodňových opatrení“
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
zákon o NKÚ	zákon č. 39/1993 Z.z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o obecnom zriadení	zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	zákon č. 583/2004 Z.z. zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o verejnom obstarávaní	zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zmluva o dielo	Zmluvou o dielo č. Z201630376_Z z 08.10.2016
zmluva o externom manažmente	„Zmluvu o poskytovaní služieb v oblasti verejného obstarávania“ z 12.09.2016

Zhrnutie:

NKÚ SR vykonal kontrolu „Elektronického trhoviska vo verejnej správe“ v súlade s plánom kontrolnej činnosti na rok 2017. KA 029/2017/1100 tvoria dve zložky a to: spracovanie predbežnej štúdie a verifikácia údajov na kontrolovaných subjektoch identifikovaných ako rizikových podľa § 17 zákona o NKÚ.

Účelom kontrolnej akcie bolo spracovanie predbežnej štúdie zameranej na preverenie cieľa EKS zvýšiť transparentnosť a zrozumiteľnosť verejného obstarávania, ako aj na preverenie deklarovanej výšky vykazovaných úspor. Jedným z bodov, ktorý napomáhal k splneniu stanoveného účelu kontroly bolo preverenie súladu pri verejnom obstarávaní cez EKS so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane preverenia prípravy, zadania a realizácie vybraných zákaziek, ktorý predstavoval druhú oblasť predmetu kontroly. Kontrola bola vykonaná v spolupráci s expozitúrou Košice, ktorej predmetom bolo preveriť finančné predpoklady na uskutočnenie vybraných zákaziek, preveriť postup obce pri vybranom postupe verejného obstarávania, preveriť kontrolný systém a definovať systémový pohľad a následne identifikovať rizikové a problematické oblasti, ktorú budú podrobnejšie zhodnotené z hľadiska výkonnosti v predbežnej štúdii KA.

Počas výkonu kontroly vykonali kontrolóri NKÚ SR kontrolu na mieste, v rámci kontroly súladu preverili dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a v neposlednom rade realizovali rozhovory so štatutármi kontrolovaných subjektov za účelom zistenia, popisu a odôvodnenia zistených skutočností.

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní a boli identifikované systémové nedostatky vo vzťahu EKS.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR c. **1676/09** z **03.07.2017** vykonali:

Ing. Janka Szakálová, vedúca kontrolnej skupiny Mgr.
Dušan Hrkel', člen kontrolnej skupiny Ing. Milan Piga,
člen kontrolnej skupiny

kontrolu „Elektronické trhovisko vo verejnej správe“, ktorej účelom bolo preverenie súladu pri verejnom obstarávaní stavebných prác realizovaných cez EKS so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane preverenia prípravy, zadania a realizácie preverovanej zákazky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 06.07.2017 do 15.07.2017 v

obec Ruská Bystrá, Ruská Bystrá 19, 072 64 Ruská Bystrá, IČO 00325724

za kontrolované obdobie: rok 2016, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností aj iné súvisiace obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo, príprava a plánovanie (preverenie finančných predpokladov na uskutočnenie zákazky), proces a priebeh verejného obstarávania, systémový pohľad a preverenie kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Finančné predpoklady na uskutočnenie zákazky

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt mal schválený zámer na realizáciu protipovodňových opatrení. OZ schválilo na svojom zasadnutí 29.06.2014 uznesenie č. 2/2014 na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na protipovodňové opatrenia v obci v celkovej sume 880 295,44 eur.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že kontrolovaný subjekt postupoval v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého bol rozpočet obce pred jeho schválením OZ zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v obci obvyklým.

Rozpočet obce na rok 2016 bol schválený na riadnom zasadnutí OZ uznesením č. 5/2015, ktoré sa uskutočnilo 12.12.2015 ako vyrovnaný, s rozpočtovanými príjmami a výdavkami v sume 36 114,00 eur. Súčasťou rozpočtovaných kapitálových výdavkov boli aj výdavky na projekty z eurofondov a projekty vyžadujúce finančnú spoluúčasť v celkovej sume 8 124,00 eur. Schválený rozpočet na rok 2016 obec v priebehu roka upravila štyrmi rozpočtovými opatreniami.

Kontrolná skupina ďalej zistila, že OZ na svojom zasadnutí 15.12.2013 schválilo uznesenie č. 4/2013, ktorým v súlade s § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtovania.

Zámerom kontrolovaného subjektu bolo realizovať a financovať projekt protipovodňových opatrení z prostriedkov fondov EÚ vrátane 5% finančnej spoluúčasti. Kontrolou bolo zistené, že projekt vybudovania protipovodňových opatrení nebol zrealizovaný, nedošlo k podpisu zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

2. Verejné obstarávanie

Kontrolná skupina preverila postup kontrolovaného subjektu pri zadaní zákazky c. Z201630376 v EKS.

Kontrolou bolo zistené, že pre predmetnú zákazku bola spracovaná projektová dokumentácia, vrátane stanovenia PHZ na práce súvisiace s realizáciou diela v sume 1 487 908,40 eur bez DPH, ktorú vypracoval autorizovaný stavebný inžinier. Na základe stanovenej PHZ kontrolovaný subjekt určil, že ide o podlimitnú zákazku a bude ju obstarávať postupom zadávania podlimitných zákaziek s využitím elektronického trhoviska v súlade s § 108 ods. 1 písm.) a zákona o verejnom obstarávaní v nadväznosti na § 109 až 112 zákona o verejnom obstarávaní.

Obec mala vypracovanú smernicu o verejnom obstarávaní, ktorej súčasťou bol postup obstarávania cez EKS, podľa ktorého je obstarávateľ povinný zadať podlimitné zákazky bežne dostupné na trhu prostredníctvom EKS.

Kontrolná skupina zistila, že vypracovaná projektová dokumentácia na uskutočnenie stavebných prác, bola svojou povahou a svojim charakterom jedinečná a nie bežne dostupné na trhu. Tým, že obec postupovala podľa § 109 až §112 zákona o verejnom obstarávaní konala v rozpore s § 108 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Súčasne obec konala v rozpore s § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, a to princípom transparentnosti, pričom toto porušenie malo vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Obec uzatvorila so súkromnou spoločnosťou zmluvu o externom manažmente, ktorej predmetom bolo najmä poskytovať klientovi odborné služby vo verejnom obstarávaní v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, vedúce k úspešnému výberu dodávateľa služieb, tovarov a stavebných prác pri zákazke č. Z201630376.

Na základe zmluvy o externom manažmente dala obec k dispozícii súkromnej spoločnosti prístupové údaje do EKS a v jej mene vypracovala test bežnej dostupnosti, opisný formulár a zadala predmetnú zákazku do EKS. Kontrolou bolo zistené, že pri zadávaní predmetnej zákazky nebola do systému EKS vložená informácia o maximálnej výške zdrojov, nebola vložená žiadna projektová dokumentácia a súčasne nebola využitá možnosť nedokončiť zákazku v prípade záujmu len jedného uchádzača.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nevykonal kontrolu údajov zadaných do EKS.

Kontrolná skupina ďalej preverila priebeh predmetnej zákazky v EKS. Bolo zistené, že zákazka bola vyhlásená 05.10.2016 a lehota na predkladanie ponúk bola stanovená na 08.10.2016. Celkový počet uchádzačov, ktorí predložili ponuku bol deväť. Prvá predložená ponuka bola predložená 06.10.2016 o 00:13 hod v sume 5 940 000,00 eur s DPH. Víťazná ponuka bola predložená 08.10.2016 v sume 98 240,40 eur s DPH. EKS vykazuje predmetnú zákazku ako zazmluvnenú zmluvu o dielo.

Ďalej bolo zistené, že obec spolu s víťazným uchádzačom uzavreli 30.11.2016 Dohodu o skončení zmluvného vzťahu vyplývajúceho zo zmluvy o dielo. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu boli dôvody na odstúpenie od zmluvy o dielo obojstranné. Víťazný uchádzač mal záujem o zrušenie zmluvy o dielo z dôvodu vnesenia administratívnej chyby zamestnancom počas priebehu verejného obstarávania prostredníctvom EKS. Obec mala záujem odstúpiť od zmluvy o dielo z dôvodu, že výzva z ktorej chcela predmetnú zákazku financovať sa nerealizovala a obec nemala dostatok finančných prostriedkov realizáciu protipovodňových opatrení.

Kontrolná skupina preverila knihu došlých faktúr a zistila, že obci nevznikli aj napriek zmluve o externom manažmente žiadne náklady. Podľa zmluvy o externom manažmente nárok na vyplatenie odmeny poskytovateľovi za verejné obstarávanie nevznikne, ak oprávnený kontrolný orgán verejné obstarávanie nariadi zrušiť, prípadne už skončené verejné obstarávanie označí za rozporné so zákonom.

3. Systémový pohľad

Kontrolná skupina vykonala kontrolu na mieste a bolo zistené, že EKS vykazuje zákazku č. Z201630376 ako zazmluvnenú s úsporou 5 841 759,60 eur aj napriek tomu, že k realizácii zákazky nedošlo.

Kontrolná skupina preverila výšku vykázanéj úspory o zistila nasledovné.

Úspora bola vypočítaná na základe metodiky definovanej ministerstvom vnútra ako objednávateľom EKS a to nasledovne:

Prvá predložená ponuka - najlepšia cena (vítazná ponuka) = ÚSPORA

Kontrolou bolo zistené, že obec resp. spoločnosť zabezpečujúca pre obec realizáciu zákazky prostredníctvom EKS nevložíla do systému EKS informáciu o maximálnej výške zdrojov aj napriek tomu, že pri spracovaní projektovej dokumentácie potrebnej na realizáciu diela bola táto určená v sume 1 487 908,40 eur bez DPH (1 785 490,08 eur vrátane DPH).

Bolo zistené, že EKS umožňuje zadať zákazku bez určenia maximálnej výšky zdrojov. Uvedený postup umožňuje uchádzačom predložiť prvú predloženú ponuku v ľubovoľnej výške, čo má rozhodujúci vplyv na vykazovanú výšku úspor.

V prípade zákazky č. Z201630376 na obstaranie stavebných prác za účelom realizácie protipovodňových opatrení bola prvá predložená ponuka vo výške 5 940 000,00 eur, čo bolo oproti stanovenej predpokladanej hodnote zákazky podľa vypracovanej projektovej dokumentácie o 4 154 509,92 eur viac, (resp. o viac ako 230%), ako bola stanovená PHZ.

Súčasne nezadaním maximálnej výšky zdrojov a nepriložením dostupnej projektovej dokumentácie pri zákazke č. Z201630376 bolo možné vysúťažiť cez EKS cenu za realizáciu stavebných prác na vybudovanie protipovodňových opatrení v sume 98 240,40 eur, t.z. za cenu, ktorá je o 1 687 249,68 eur nižšia, ako bola stanovená PHZ, resp. predstavuje len 5,5% z ceny, ktorá bola stanovená ako PHZ. Uvedená cena, nezodpovedaná cene, za ktorú by bolo možné uvedenú stavbu zrealizovať. To potvrdil aj víťazný uchádzač tým, že mal záujem na zrušení zmluvy o dielo, nakoľko nebol schopný predmetnú zákazku za ponúknutú cenu zrealizovať.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že EKS v prípade zákazky č. Z201630376 vykazuje túto ako zazmluvnenú s úsporou 5 841 759,60 eur, aj napriek tomu, že k realizácii stavby nedošlo, čo potvrdzuje dohoda o skončení zmluvného vzťahu, ktorú uzatvoril kontrolovaný subjekt a víťazný uchádzač dňa 30.11.2016.

Výška úspor pri zákazke č. Z201630376 predstavuje 3,5% podiel na všetkých úsporách, ktoré EKS vykázal v období od 01.03.2015 do 31.12.2016.

S ohľadom na vyššie uvedené, nie je možné považovať vykázanú úsporu za reálnu.

Hodnotenie účinnosti vynakladania verejných financií na EKS nebolo súčasťou Postupu kontrolnej akcie, ale bude súčasťou hodnotenia podľa bodu I. Programu kontroly.

4. Kontrolný systém

Kontrolná skupina zistila, že zákazku na realizáciu stavebných prác „Vybudovanie protipovodňových opatrení“ kontrolovaný subjekt nerealizoval. Z pohľadu vnútorného kontrolného systému nebola predmetná zákazka, ani zvolený postup verejného obstarávania súčasťou plánov hlavného kontrolóra.

Ďalej bolo zistené, že za účelom preverenia správnosti zvoleného postupu bola vykonaná jedná externá kontrola. Kontrolu realizoval ÚVO na základe podnetu na preskúmanie úkonov kontrolovaného subjektu pri zadávaní podlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác po uzavretí zmluvy „Vybudovanie protipovodňových opatrení, postupom pre zadávanie podlimitných zákaziek s využitím EKS. Kontrolou boli zistené porušenia zákona o verejnom obstarávaní. V priebehu kontroly ÚVO kontrolovaný subjekt podpísal s úspešným uchádzačom dohodu o odstúpení od zmluvy.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 10.08.2017

Ing. Janka SzakáJiová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Milan Piga
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa

Ján Sakulič
starosta obce Ruská Bystrá